

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม จำแนกตามเพศ ประเภทโรงเรียน สถานศึกษา ระดับชั้น ลำดับการเกิด ความสัมพันธ์ของบิดามารดา และลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล โรงเรียนสตรีราชินูทิศ โรงเรียนอุดรพิชัยรัษฎพิทยา และโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร จำนวน 527 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยเลือกจากห้องเรียนตามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ชั้นละ 1 ห้องเรียนจาก 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 12 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมี 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีन्द การสัมผัส การให้ความช่วยเหลือ วิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ โอกาสและวิธีการพบ และด้านความขัดแย้ง ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่แสดงออกต่อเพศตรงข้าม

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' test)

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นนักเรียนจากโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อุดรพิชัยรัชัฏพิทยา สตรีราชินูทิศ และโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนโต มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมือง พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และสมาชิกในครอบครัวเรียนอยู่ต่างโรงเรียนกัน ส่วนลักษณะการมีคู่รัก นักเรียนส่วนใหญ่มีคู่รัก และเห็นว่าการมีคู่รักในวัยเรียนเป็นเรื่องที่สมควร โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า ทำให้มีกำลังใจและช่วยเหลือด้านการเรียนให้แต่ละฝ่ายดีขึ้น ผู้ชักนำให้นักเรียนคบเพศตรงข้ามมากที่สุด คือ ตนเอง ลักษณะการคบเพศตรงข้ามของนักเรียนเป็นแบบเปิดเผย ส่วนการรับรู้ของสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวกับการมีคู่รักของนักเรียน ส่วนใหญ่บิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวทราบว่ามีคู่รัก ส่วนบุคคลที่นักเรียนขอคำปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเพศตรงข้ามมากที่สุด คือ เพื่อน

พฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการมีน้ำใจ พบว่า พฤติกรรมแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการสัมผัส พบว่า พฤติกรรมแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านการให้ความช่วยเหลือ พบว่า พฤติกรรมแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านวิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านโอกาสและวิธีการพบ พบว่าพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านความขัดแย้ง พบว่า พฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามตัวแปร มีดังนี้

2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต่างประเภทกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนสตรี มีพฤติกรรมการแสดงออกด้านความขัดแย้ง สูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนสหศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีนัด การสัมผัส การให้ความช่วยเหลือ วิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ โอกาสและวิธีการพบ ไม่แตกต่างกัน

2.3 นักเรียนที่เรียนในสถานศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนโรงเรียนประจำศิลป์พาณิช มีพฤติกรรมการแสดงออกด้านการให้ความช่วยเหลือ สูงกว่านักเรียนโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีนัดการสัมผัส วิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ โอกาสและวิธีการพบ และด้านความขัดแย้ง ไม่แตกต่างกัน

2.4 นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการสัมผัส การให้ความช่วยเหลือ วิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ โอกาสและวิธีการพบ และด้านความขัดแย้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการแสดงออกสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนด้านการมีนัด ไม่แตกต่างกัน

2.5 นักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.6 นักเรียนที่มีความสัมพันธ์ของบิดามารดาต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.7 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการมีน้ำใจ การสัมผัส การให้ความช่วยเหลือ วิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ ด้านโอกาสและวิธีการพบ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความขัดแย้งแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเหตุผล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด 10 ข้อ พบว่า

1. พฤติกรรมที่นัดหมายกับเพศตรงข้ามของนักเรียน ส่วนใหญ่นัดพบกันตามสถานที่ต่าง ๆ รองลงมา นัดกันไปเที่ยวสองต่อสอง นัดพบกันเป็นกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมของโรงเรียน นัดกันไปเที่ยวที่บ้าน/หอพักของเพศตรงข้าม ตามลำดับ ส่วนนัดกันไปทำรายงาน/ดูหนังสือ และนัดกันไปเล่นกีฬา/ชมดนตรี มีน้อยที่สุด

2. พฤติกรรมที่ใช้สื่อติดต่อกับเพศตรงข้ามของนักเรียน ส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์พูดคุยกัน รองลงมา ใช้วิทยุติดตามตัว เข้าไปหาพูดคุยโดยตรง และให้บุคคลอื่นติดต่อให้ตามลำดับ ส่วนใช้การเขียนจดหมาย สร้างความสนิทสนมจากการทำกิจกรรมร่วมกัน และติดต่อทางสื่ออื่น ๆ มีน้อยที่สุด

3. พฤติกรรมที่ทำให้เพศตรงข้ามทราบความพึงพอใจของนักเรียน ส่วนใหญ่บอกความในใจให้ทราบด้วยตนเอง รองลงมา สร้างความคุ้นเคยแล้วจึงบอกความรู้สึก ทำดีกับฝ่ายตรงข้ามไปเรื่อย ๆ และให้บุคคลอื่นช่วยบอก ตามลำดับ ส่วนไม่ทราบจะ

ปฏิบัติตนอย่างไร และทำให้ฝ่ายตรงข้ามสนใจก่อนแล้วจึงบอกความรู้สึก มีน้อยที่สุด

4. พฤติกรรมที่ต้องการให้เพศตรงข้ามปฏิบัติต่อตนเองของนักเรียน ส่วนใหญ่ต้องการให้เป็นเพื่อนปรึกษาหรือช่วยเหลือ รองลงมา ต้องการให้เข้าใจและเห็นใจกัน และสามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่อง ส่วนต้องการความจริงใจและมีน้ำใจ แสดงความรัก ความสามัคคีกัน และต้องการให้แสดงความสุภาพ อ่อนโยน มีน้อยที่สุด

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการถูกเนื้อต้องตัวกัน ทั้งในฐานะเพื่อนและฐานะคู่รัก ส่วนใหญ่เห็นว่าสมควร รองลงมา เห็นว่าไม่สมควร ส่วนไม่แสดงความคิดเห็น มีน้อยที่สุด ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องภายนอก และเพื่อน ๆ มักนิยมปฏิบัติกัน แต่ไม่ควรเกินเลยถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ ส่วนนักเรียนที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องนี้ ให้เหตุผลว่า ถือเป็นเรื่องที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะคบ ในฐานะใด เพราะยังอยู่ในวัยเรียน และอาจถูกมองว่าใจง่าย ไม่รักษาวินัยส่วนตัว ตลอดจนอาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบอกรักของนักเรียนหญิงต่อนักเรียนชาย ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา ส่วนที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำและรู้สึกละอายแทน มีจำนวนรองลงมา ส่วนที่ตอบว่าดีใจที่มีคนมาแสดงความรักความสนใจ และรู้สึกเฉย ๆ มีน้อยที่สุด ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า เพราะชายหญิงในปัจจุบันมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน ฝ่ายหญิงจึงสามารถบอกรักหรือแสดงความรักต่อฝ่ายชายก่อนได้ ไม่รู้สึกเสียหาย ส่วนที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำ โดยให้เหตุผลว่า ควรมีความดีศรี และมีความละอายใจ

7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความบริสุทธิ์ของผู้หญิง ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นมาก รองลงมา เห็นว่าเป็นเรื่องสิ่งที่ไม่สำคัญ ส่วนที่เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา มีน้อยที่สุด ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า ผู้หญิงควรรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะแต่งงาน ส่วนที่เห็นว่าความบริสุทธิ์ของผู้หญิงเป็นสิ่งที่ไม่สำคัญ โดยให้เหตุผลว่า คนเราถ้ารักกัน ไม่ควรสนใจอดีตที่ผ่านมา แต่ให้ความสำคัญอยู่ที่จิตใจ

8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่สมควรกระทำอย่างยิ่ง มากกว่าเห็นเป็นเรื่องธรรมดา โดยให้เหตุผลว่า หญิงและชาย ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กันในวัยเรียน ถึงแม้ว่าทั้งสองฝ่ายจะยินยอมพร้อมใจกันก็ตาม

ก็ยังถือว่าเป็นการผิดศีลธรรม และทำให้ฝ่ายหญิงเสื่อมเสียชื่อเสียง อีกทั้งถ้าทางโรงเรียนทราบ อาจจะต้องออกจากโรงเรียน ทำให้เสียอนาคตทางการศึกษา และหมดโอกาสที่จะได้ทำงานตามที่ตนเองคาดหวังไว้ ประกอบกับยังอยู่ในวัยเรียน ยังไม่สามารถรับผิดชอบต่อเรื่องนี้ได้ รวมทั้งมีความอับอาย ถ้าหากเพื่อนทราบว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศกัน และที่สำคัญทำให้บิดามารดาเสียใจ เป็นตราบาปในชีวิต

9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตั้งครรภ์ในวัยเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรให้เกิดการตั้งครรภ์ ส่วนที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าอับอาย และต้องรับผิดชอบในสิ่งที่กระทำ มีจำนวนรองลงมา ทั้งนี้ให้เหตุผลว่านักเรียนยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบในเรื่องนี้ แต่ถ้าเกิดการตั้งครรภ์ นักเรียนที่เห็นด้วยกับการทำแท้งให้เหตุผลว่านักเรียนยังไม่มีควมรับผิดชอบพอ และยังอยู่ในวัยเรียน จึงไม่สามารถที่จะเลี้ยงดูบุตรได้ ส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับการทำแท้งให้เหตุผลว่าผิดศีลธรรม ควรรับผิดชอบในสิ่งที่กระทำ และเสนอให้หยุดพักการเรียนก่อน เมื่อคลอดเรียบร้อยแล้วจึงกลับมาเรียนต่อ

10. พฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียน ส่วนใหญ่ลำบากใจในการพูดคุยกับเพศตรงข้าม ไม่ทราบวิธีที่ทำให้เพศตรงข้ามสนใจ และไม่กล้าพูดกับเพศตรงข้ามก่อน รองลงมา รู้สึกว่าตนไม่เสน่ห์ต่อเพศตรงข้าม กลัวที่จะพูดกับเพศตรงข้ามตามลำพัง กลัวคนอื่นล้อเลียนถ้าสนิทสนมหรือช่วยเหลือเพศตรงข้าม และวางตัวไม่ถูกเมื่อต้องทำงานร่วมกับเพศตรงข้าม ตามลำดับ ส่วนไม่ยอมสนใจและหลีกเลี่ยงการเข้ากลุ่มกับเพศตรงข้าม ไม่กล้าติดต่อหรือใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม และไม่ทราบวิธีปรับตัวเข้ากับเพศตรงข้าม มีน้อยที่สุด

11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการอบรมเลี้ยงดูต่อการกล้าแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ส่วนใหญ่เห็นว่ามีส่วนต่อการกล้าแสดงออก ส่วนที่เห็นว่ามีส่วนต่อการกล้าแสดงออก และไม่แสดงความคิดเห็น มีจำนวนรองลงมา ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า ถ้าหากบิดามารดายอมรับฟังความคิดเห็น มีเหตุผลกับบุตร เด็กก็จะกล้าแสดงออก และเป็นคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง แต่ถ้าบิดามารดาไม่มีเหตุผล เด็กจะไม่กล้าแสดงออกมากหรือไม่กล้าแสดงออกเลย

อภิปรายผล

จากผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดอุดรธานี ตามตัวแปร ได้ผลดังนี้

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2526) ซึ่งได้ศึกษาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เกี่ยวกับเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศไม่แตกต่างกัน และสุภาจรรย์ วิชัยโรจน์ (2529, หน้า 107, 115) ศึกษาเรื่องการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า การยอมรับพฤติกรรมการแสดงออกซึ่งความใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม ของนักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงไม่แตกต่างกัน สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างด้านความเสมอภาคทางเพศกับการยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรี พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษานหญิง เห็นด้วยว่าผู้หญิงมีธรรมชาติในเรื่องเพศ ไม่แตกต่างจากผู้ชาย และควรมีสิทธิในการแสดงออกถึงความต้องการของตนเองในเรื่องนี้ได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นไปตามคำกล่าวของ พรณี ทรัพย์มากอุดม (2532, หน้า 10) กล่าวถึงบทบาททางเพศว่า ในภาวะปัจจุบันบทบาทของผู้หญิงมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ดังนั้นโอกาสในการแสดงออกจึงมีมากขึ้น ทำให้ผู้หญิงมีอิสระมากขึ้นในการเลือกกระทำและแก้ปัญหาเกี่ยวกับบทบาททางเพศของตนได้ สอดคล้องกับการวิจัยของศรีเกษ ัญญาวินิษฐกุล (2536, หน้า 119-120) ได้ศึกษาเรื่องเหตุผลในการตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตเมืองเชียงใหม่ พบว่า นักเรียนชายและหญิงที่ตัดสินใจจะมีเพศสัมพันธ์ ใช้เหตุผลด้านความนิยมและด้านจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า โดยธรรมชาติแล้วชายและหญิงมีความต้องการแสดงออกทางเพศในอัตราส่วนที่เท่า ๆ กัน ประกอบกับในภาวะปัจจุบันการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกทำให้ชายและหญิงมีฐานะทางสังคมเท่าเทียมกัน หญิงมีโอกาสได้รับการศึกษาเท่าเทียมชาย และมีเสรีภาพในการคบหาสมาคมกับชาย

มากขึ้น (สุพัตรา สุภาพ, 2534, หน้า 74) ซึ่งถ้าเปิดโอกาสให้วัยรุ่นแสดงออกในเรื่องเพศอย่างอิสระและเปิดเผยแล้ว วัยรุ่นชายและหญิงจะแสดงออกในด้านพฤติกรรมทางเพศไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับกิตติยา สันคม (2541, หน้า 23) ที่ศึกษาเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศ พบว่านักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมในสถานการณ์ทางบวก ได้แก่ พฤติกรรมการนัดพบกันอย่างเปิดเผย มีความเห็นไม่แตกต่างกัน จากงานวิจัยที่กล่าวมา ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียนชายและหญิง ไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนต่างประเภทกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับจริยา พงศ์วิวัฒน์ (2526) ได้ศึกษาทัศนคติในเรื่องการมีคู่รัก การเลือกคู่ และการแต่งงาน ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่จบจากโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษา มีทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมด้านความขัดแย้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนสตรี มีพฤติกรรมการแสดงออก ด้านความขัดแย้ง สูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนสหศึกษา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสิริวรรณ คำเข้ม (2520, หน้า 68) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวในการคบเพื่อนต่างเพศระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่จบจากโรงเรียนสตรี และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่จบจากโรงเรียนสหศึกษา ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน พบว่า นักศึกษาหญิงที่จบจากโรงเรียนสตรีมีเพื่อนต่างเพศน้อย ชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน มีความวิตกกังวลต่อการคุ้นเคยใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม ส่วนนักศึกษาหญิงที่จบจากโรงเรียนสหศึกษามีเพื่อนต่างเพศมาก ชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อนต่างเพศ และมีความเชื่อมั่นในตนเองในการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับคำกล่าวของจรินทร์ สกุลถาวร (2536, หน้า 40, 51) ว่า เด็กวัยรุ่นมักมีความกังวลใจและลำบากใจอย่างมากในการทำใหตนเองสามารถเข้ากับเพื่อนต่างเพศของตนได้ จากผลการสำรวจปัญหาเด็กวัยรุ่นเกี่ยวกับปัญหาเพศตรงข้าม ที่เป็นปัญหากับเด็กมากที่สุด คือ ไม่สนใจต่อเพศตรงข้าม

รองลงมาคือรู้สึกกลัวที่จะติดต่อกับเพศตรงข้าม และคิดแต่ในเรื่องเพศมากเกินไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เด็กสนใจอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศ แต่มีขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนเหตุการณ์บางอย่างมาบังคับ ทำให้เด็กวัยรุ่นไม่สามารถกระทำตามความต้องการของตนเองได้ จึงจำเป็นต้องเก็บไว้แต่ในใจเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงอาจเกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามได้ง่าย และ นิมนวล อันทะชัย (2532, หน้า 61) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาหญิง โรงเรียนมัธยมศึกษาชาย และโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่าการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาหญิง โรงเรียนมัธยมศึกษาชาย และโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา มีการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศดีที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมัธยมศึกษาชาย อันดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาหญิง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษามีการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศดีกว่านักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษาหญิง สอดคล้องกับคำกล่าวของพรณี ช. เจนจิต (2528, หน้า 305) สรุปว่า สิ่งแวดล้อมเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาอัตมโนทัศน์ ซึ่งเกิดจากบุคคลรอบ ๆ ตัวเด็ก เช่น ครู เพื่อน นิมนวล อันทะชัย (2532, หน้า 62) กล่าวว่า ถ้านักเรียนมีอัตมโนทัศน์ดี การปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศก็ดีด้วย สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่มีเด็กทั้งสองเพศเรียนร่วมกัน จะทำให้เด็กปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศได้ดีกว่าเด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่มีเฉพาะเพื่อนเพศเดียวกัน โดยเฉพาะนักเรียนหญิงที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีกรอบระเบียบวินัย การปฏิบัติ การถูกอบรมให้ระมัดระวังพฤติกรรมทางเพศมากกว่าชาย ซึ่งตามธรรมชาติของวัย วัยรุ่นหญิงมีความต้องการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามพอ ๆ กับชาย แต่เกรงว่าจะขัดต่อระเบียบวินัยของโรงเรียน จึงเก็บกด ทำให้มีความขัดแย้งทางอารมณ์ เกิดความรุ่มร้อนใจ กังวลใจ และประหม่า วัยรุ่นจึงแสดงพฤติกรรมออกมาด้วยการแสดงความไม่พึงพอใจ ทะเลาะกัน จึงเกิดความขัดแย้งทางความคิดขึ้น

จากผลของการวิจัยที่กล่าว จึงชี้ให้เห็นว่านักเรียนที่มาจากโรงเรียนที่มีเฉพาะเพศใดเพศหนึ่ง เช่น โรงเรียนหญิง กับโรงเรียนสหศึกษา มีการปรับตัวต่อเพศตรงข้ามแตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนสตรี มีพฤติกรรมแสดงออกต่อเพศตรงข้ามด้านความขัดแย้งสูงกว่านักเรียนที่เรียนโรงเรียนสหศึกษา

3. นักเรียนที่เรียนในสถานศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมแสดงออกต่อเพศตรงข้ามด้านการมีนัด การสัมผัส วิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ โอกาสและวิธีการพบ และด้านความขัดแย้งไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการให้ความช่วยเหลือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร มีพฤติกรรมแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ด้านการให้ความช่วยเหลือ สูงกว่านักเรียนโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบหลายอย่าง ที่เป็นตัวกระตุ้นให้เด็กมีพฤติกรรมแตกต่างกันไปตามสภาวะของสังคมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน อาคารสถานที่ ค่านิยมของผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อน ฐานะทางครอบครัว เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อการแสดงออกของนักเรียนทั้งสองแห่ง กล่าวคือ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล เดิมเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดชายแห่งแรก ปัจจุบันเป็นโรงเรียนสหศึกษามีนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในเขตชุมชนกลางเมืองอุดรธานี มีประวัติการก่อตั้งโรงเรียนยาวนานคู่กับการตั้งเมืองอุดรธานี ดังนั้น จึงเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในเขตภูมิภาคนั้น อาคารสถานที่ทันสมัย มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของนักเรียนหลากหลาย นักเรียนได้รับข่าวสารข้อมูลที่ทันสมัย และรวดเร็ว มีความพร้อมทางด้านวิชาการ เห็นได้จากอัตราส่วนในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ ในจังหวัดอุดรธานี นอกจากนี้ค่านิยมของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรของตนได้ศึกษาต่อมีมากกว่าโรงเรียนอื่น ๆ เห็นได้จากจำนวนนักเรียนที่มุ่งสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 4 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

ส่วนโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร เป็นโรงเรียนสหศึกษาที่มีขนาดใหญ่อันดับ 4 ของจังหวัด ก่อตั้งมาประมาณ 15 ปี ระยะห่างจากตัวเมือง 3 กิโลเมตร ตั้งอยู่นอกเขตชุมชนเมืองแต่ยังอยู่ในเขตเทศบาลเมืองอุดรธานี จำนวนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงใกล้เคียงกัน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง นักเรียนส่วนใหญ่มีที่ตั่งบ้านเรือนอยู่รอบนอกเมือง บางส่วนมาจากต่างจังหวัดและเขตปริมณฑล ในเรื่องความพร้อมทางด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคารจะเป็นรองโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล

จากข้อมูลความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ชี้ให้เห็นว่ามีความแตกต่างกันอย่างมาก เนื่องจากโรงเรียนอุดรพิทยานุกูลเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตศูนย์กลางความเจริญ ใกล้กับศูนย์ราชการ โรงแรม ตลาด สถานบันเทิง เป็นต้น การดำเนินชีวิตในเมืองของนักเรียนโดยทั่วไปจะมีการแข่งขันมากกว่านักเรียนที่อยู่ในเขตชานเมืองและชนบท ดังนั้น นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนอุดรพิทยานุกูลจะมีการแข่งขันทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนอื่น เห็นได้จากการแข่งขันเรียนกวดวิชา เรียนพิเศษหลังเลิกเรียนและวันหยุดของนักเรียนโรงเรียนอุดรพิทยานุกูลจะมีจำนวนมากกว่า และมีความกระตือรือร้นเอาใจใส่เรียนมากกว่านักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ พฤติกรรมการแข่งขันจึงเกิดขึ้นกับนักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของสุพัตรา สุภาพ (2534, หน้า 98) ว่า สังคมไทยในปัจจุบันกลายเป็นประเภทสัมฤทธิ์สัมพันธ์ มุ่งเน้นการแข่งขัน พ่อแม่จึงให้อิสระแก่เด็กเต็มที่เพื่อเตรียมตัวแข่งขันกับผู้อื่น ดังที่ กรรณิการ สุขเกษม (2528, หน้า 22) กล่าวว่าสังคมเมืองมีการแข่งขันสูง เมื่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมมีสูง ชาวเมืองจึงได้รับความกดดันในการแข่งขัน สอดคล้องกับณรงค์ เส็งประชา (2532, หน้า 98) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้คนให้ความสำคัญของวัตถุมากกว่าจิตใจ จึงส่งผลให้เกิดการแข่งขันของคนในสังคมในอัตราที่สูงขึ้นดังนั้นนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูงก็ย่อมจะกล่าวว่าตนเองจะเสียผลประโยชน์ มีแนวคิดแบบวัตถุนิยมมากขึ้น มุ่งความสัมฤทธิ์ผลมากกว่าความสัมพันธ์ การคำนึงถึงผู้อื่น และการให้ความช่วยเหลือมีน้อยลง ส่วนนักเรียนที่เรียนอยู่รอบนอก ยังมีลักษณะเป็นชานเมืองหรือชนบทอยู่ การเรียนจึงมิได้มุ่งเรียนเพื่อสัมฤทธิ์ผลทาง

การเรียนรู้เพียงอย่างเดียว จึงมีลักษณะของการมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไว้วางใจ รู้จักแบ่งปันให้กับผู้อื่น ลักษณะดังกล่าว จึงแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของพฤติกรรม การแสดงออก ด้านการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่า นักเรียนโรงเรียน ประจักษ์ศิลปาคารมีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ด้านการให้ความช่วยเหลือ สูงกว่านักเรียนโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล

4. นักเรียนที่เรียนระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมแสดงออกต่อเพศตรงข้าม โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการสัมผัส การให้ความช่วยเหลือ วิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ โอกาสและวิธีการพบ และด้านความขัดแย้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมแสดงออกสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้อภิปรายได้อ่านนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นนักเรียนที่มีอายุมากกว่านักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ จึงมีความพร้อมทางด้านวุฒิภาวะ ความรับผิดชอบ มีเป้าหมายในการเลือก การตัดสินใจ ทั้งการเรียน เรื่องส่วนตัวและทางสังคม ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการสั่งสมความรู้ประสบการณ์ ทักษะต่าง ๆ ทางสังคม เรียนรู้ลักษณะการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รู้จักศึกษาและทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกันและรุ่นน้องได้ นอกจากนี้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีอายุน้อย จึงติดลักษณะนิสัยและมีพฤติกรรมเป็นเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ ประกอบกับกำลังเป็นน้องใหม่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอาจเป็นนักเรียนใหม่ในสถานศึกษานั้น ๆ จึงยังไม่กล้าแสดงออกมากนัก เพราะยังมีประสบการณ์น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุลักษณ์ นิธิรัช (2525, หน้า 89) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ครอง การสมรส และการหย่าร้างของ นักศึกษาวิทยาลัยครูภาคตะวันตก พบว่า นักศึกษาแต่ละระดับชั้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่านักศึกษา ป.กศ. สูง ปีที่ 1 และ ค.บ. ปีที่ 1 มีแนวโน้มที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระต่อการคบเพื่อนต่างเพศ น้อยกว่านักศึกษาระดับอื่น ๆ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสบการณ์การเรียนรู้จากการเรียนและการจัดกิจกรรม โดยรู้จัก

กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนกำหนดแนวทางที่จะดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ได้มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่ามีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างมั่นใจ ไม่เคอะเขิน กล้าแสดงออกมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งผลการวิจัยก็พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

5. นักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของฮอลล์ และวอร์เนอร์ (Hall and Warner, 1977 อ้างในศิริพรรณ วิวัฒน์ศรี และคณะ, 2525, หน้า 13) ซึ่งวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ลำดับการเกิดและขนาดของครอบครัวไม่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออก ดังที่สุกัญญา กุลอึ้ง (2522, หน้า 22) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก และการอบรมเลี้ยงดู พบว่านักศึกษาชายและหญิงที่เป็นบุตรคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ศศิวิมล โสภณพันธ์ (2523, หน้า 61) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดกับการปรับตัว พบว่านักเรียนที่เกิดลำดับที่ต่างกัน คือลูกคนโต ลูกคนกลาง และลูกคนเล็ก ไม่มีผลต่อการปรับตัวของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้ก็พบว่า ลำดับการเกิดไม่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามของนักเรียน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนส่วนใหญ่มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน ปัจจุบันอยู่กับบิดามารดา และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าบิดามารดาทำให้เด็กรู้สึกว่าได้ได้รับความรัก ความอบอุ่นเพียงพอ ทำให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง สอดคล้องกับกาญจนา ชินาธิวร (2541, หน้า 58) ศึกษาเรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของครอบครัวที่มี ต่อพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ในส่วนที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตครอบครัวของวัยรุ่น พบว่าวัยรุ่นมีความพึงพอใจเมื่อบิดามารดาใช้เหตุผลในการโน้มน้าวบุตรบุญธรรม เพชรรัตน์ (2527, หน้า 20) กล่าวว่าครอบครัวที่ดีต้องอาศัยความรักความผูกพัน การที่มีความรักใคร่ผูกพันกันดี จะช่วยส่งเสริมบรรยากาศที่ดีระหว่างสมาชิก และ

ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม แสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ในการวิจัยครั้งนี้จึงกล่าวได้ว่า เมื่อเด็กถูกอบรมเลี้ยงดูมาดี มักจะมองโลกในแง่ดี และมีเหตุผล ทั้งนี้เนื่องจากได้รับความรัก ความอบอุ่น และการเอาใจใส่ ดังนั้น ลำดับการเกิดของนักเรียนจึงไม่น่ามีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามแต่อย่างใด

6. นักเรียนที่บิดามารดามีความสัมพันธ์ต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2526, หน้า 84) และอมรรัตน์ เศวตนันท์ (2529, หน้า 68) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความรู้ ทักษะ และความต้องการศึกษาเรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่มีสถานภาพของบิดามารดาแตกต่างกัน มีทัศนคติในเรื่องเพศไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้งานวิจัยของปิยนันท์ ทรัพย์มั่นคงทวี (2535, หน้า 102) ที่ศึกษาทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ก็พบว่านักเรียนที่มีสถานภาพของบิดามารดาต่างกัน มีทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยในครั้งนี้ก็ค้นพบในประเด็นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน นักเรียนพักอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดา ซึ่งมีลักษณะเป็นครอบครัวผูกพันใกล้ชิด ฉะนั้นบิดามารดามีโอกาสอบรมสั่งสอนตลอดจนปลูกฝังแนวคิด ค่านิยม ทักษะ และพฤติกรรมที่เหมาะสมให้แก่ นักเรียนอยู่ตลอดเวลา นักเรียนหรือสมาชิกในครอบครัว ก็มีโอกาส และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยกัน เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่ได้ผ่านช่วงวัยวิกฤตของชีวิตมาแล้ว จึงทำให้นักเรียนเหล่านี้มีเป้าหมายในชีวิตชัดเจนขึ้น และวุฒิภาวะทุกด้านพัฒนาขึ้น สามารถที่จะแยกแยะ สิ่งถูกผิดได้ โดยเฉพาะพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม นอกจากนี้หลักสูตรมัธยมศึกษาทุกระดับได้บรรจุวิชากิจกรรมแนะแนวไว้ ซึ่งวิชานั้นนอกจากจะช่วยสนับสนุนเรื่องการเรียนแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง ครอบครัวแยกกันอยู่ หรือครอบครัวที่บิดามารดาถึงแก่กรรม ได้เรียนรู้และเข้าใจถึงปัญหาของครอบครัวมากขึ้น รวมทั้งสื่อมวลชนได้เผยแพร่ความรู้

ความเข้าใจ ซึ่งให้เห็นโทษและประโยชน์ที่เกิดจากการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้นักเรียนที่ติดตามดา มีความสัมพันธ์ต่างกัน มีพฤติกรรม การแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ไม่แตกต่างกัน

7. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อ เพศตรงข้ามด้านการมีนัด การสัมผัส การให้ความช่วยเหลือ วิธีทำให้เพศตรงข้ามสนใจ และด้านโอกาสและวิธีการพบ ไม่แตกต่างกัน ส่วนพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ด้านความขัดแย้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ด้านความขัดแย้ง สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนันท์ ทรัพย์มั่นคงทวี (2535, หน้า 69) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติ ต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีทัศนคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกัน โดยพบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบมีเหตุผล มีทัศนคติในทางบวกต่อการคบเพื่อนต่างเพศ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และกุลกนก นิมหนู (2537, หน้า 100) ได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมการแสดงออกของวัยรุ่นที่มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเด็กวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู ต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกต่างกัน โดยวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขัน มีแนวโน้มของการแสดงพฤติกรรมอันดับแรกคือ กล้าแสดงออก รองลงมาคือ ไม่กล้าแสดงออก ซึ่งชี้ให้เห็นว่าลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มีผลทำให้เด็กวัยรุ่น มีความไม่มั่นใจ สอดคล้องกับเฟนสเตอร์ไฮม์ และแบร์ (Fensterheim & Bare, 1975 อ้างใน กุลกนก นิมหนู 2537, หน้า 101) กล่าวว่าลักษณะของบุคคลที่มีพฤติกรรม ไม่กล้าแสดงออก คือ บุคคลที่กล้าแสดงออกแบบครึ่ง ๆ กลาง ๆ บางครั้งก็แสดงออก แบบไม่สม่ำเสมอ และมีความกังวลต่อการกระทำที่ทำได้แล้ว ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะ ความรู้สึกไม่มั่นคง ไม่มั่นใจในการแสดงออกของตน การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ทำให้เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก อาจเนื่องมาจากการที่ติดตามดามากจะ

เข้มงวดกวดขันดูแล แนะนำให้เด็กปฏิบัติตามกฎระเบียบมาตรฐานของสังคม วัฒนธรรม และห้ามมิให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งนอกหลันอกทาง ถ้าเด็กไม่ทำตามกฎระเบียบและมาตรฐานดังกล่าว ก็จะถูกลงโทษ จึงทำให้เด็กเกิดความขัดแย้ง และคับข้องใจ ดังที่ จรินทร์ สกุลถาวร (2536, หน้า 47) กล่าวถึงการเข้มงวดกวดขันของบิดามารดาว่า ในครอบครัวที่มีการเข้มงวดกวดขันมาก จะทำให้เด็กเป็นคนไม่มีความเชื่อมั่นและไม่กล้าแสดงออก ทั้งนี้เพราะเมื่ออยู่กับบิดามารดา เด็กมักถูกกำหนดพฤติกรรมว่าควรจะทำเช่นใด เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ขัดแย้ง ก็จะได้รับคำดุว่า ทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ออกมา ทำให้เด็กเป็นคนไม่กล้าใช้ความคิด และออกความเห็น นอกจากนี้ ครอบครัวที่เข้มงวดกวดขันมาก มักไม่ให้อายุรุ่นติดต่อกับเพศตรงข้ามอย่างสนิทสนม เพราะถือว่าเป็นเรื่องน่าอาย ทำให้อายุรุ่นไม่สามารถแสดงออกตามที่ใจปรารถนา กลายเป็นคนไม่มีความมั่นใจในตนเอง คิดว่าตนมีปมด้อย ไม่กล้าติดต่อกับเพศตรงข้าม เพราะเกรงจะถูกรังเกียจ เกิดความวิตกกังวล ความเครียด กลายเป็นคนเก็บตัวเมื่ออยู่ในครอบครัวในทางตรงกันข้าม เมื่อไม่มีผู้ใหญ่ควบคุมความประพฤติ ก็อาจจะแสดงออกโดยปล่อยกายปล่อยใจ ปราศจากการยับยั้งชั่งใจ เมื่อมีอิสระพ้นจากสายตาผู้ใหญ่ มาอยู่ในกลุ่มเพื่อน ก็จะแสดงออกตามที่ใจปรารถนามากกว่าเดิม จึงชี้ให้เห็นว่า การเข้มงวดกวดขันกับเด็กวัยรุ่นมากเกินไป จะก่อให้เกิดพฤติกรรมความขัดแย้งได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ก็พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จะมีพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ด้านความขัดแย้ง สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการให้คำแนะนำ สั่งสอน และเป็นที่ยึดถือในการปรับตัวและการแสดงออกต่อเพศตรงข้าม ให้มีพฤติกรรมที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสม และควบคุม ดูแลความประพฤติของเด็กและบุตรหลาน มิให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ขึ้นได้

2. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคคลและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน อย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปรับตัวต่อเพศตรงข้าม รวมทั้งหาแนวทางป้องกันปัญหาอันอาจเกิดจากพฤติกรรม การแสดงออกต่อเพศตรงข้ามที่ไม่เหมาะสมในวัยเรียนด้วย

3. ในด้านการเรียนการสอน ผลการวิจัยครั้งนี้ น่าจะได้มีการพิจารณานำแนวความคิดเกี่ยวกับการปรับตัว การวางตัว และพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมต่อเพศตรงข้าม อบรมสั่งสอนนักเรียนให้แสดงออกอย่างมีเหตุผล และหากเป็นไปได้ ควรสอดแทรกคุณธรรม ความประพฤติในด้านนี้ไว้ในการสอนทุกวิชา ไม่จำเป็นต้องเป็นวิชาแนะแนวเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามกับกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่น หรือสถานศึกษาในสังกัดอื่น เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2. ควรทำการวิจัยพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ สื่อมวลชน กลุ่มเพื่อน การศึกษา และอาชีพของบิดามารดา เป็นต้น

3. ควรทำการวิจัยพฤติกรรมการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามเฉพาะด้าน อย่างละเอียด เช่น ด้านการคบหาสมาคมกันในฐานะเพื่อน ด้านการปฏิบัติตนเมื่อเป็นคู่รัก ด้านสื่อที่ใช้และปัญหาในการติดต่อกับเพศตรงข้าม เป็นต้น

4. ควรมีการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ เช่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และศึกษาผลกระทบของพฤติกรรม การแสดงออกต่อเพศตรงข้ามที่มีต่อตัวนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียน เป็นต้น